

(2) **Schmid Antalnál, Pozsonyban**
m e g j e l e n t

F I L L É R T Á R.

Már harmadik hónapja ezen néplevel megjelenésének, mely oly kedvesen fogadtatást nyere, mint a' hasonló külföldi levelek saját honjaikban, mi legszebb bizonyosága annak, hogy az igyekezet karöltve a' több európai tartományekéval szellemi kifejlődésében előbbre hat, 's Magyarországban is közönségesebbé válik.

Mit a' hajdan és jelenkor jót, hasznost ajánlhat, mind tárgya ezen levélnek, 's hogy a' hasznosnak kellemessel összekötési célja még inkább kiterjesztessék, a' művészség egyesül itt a' tudománnyal, 's minden levél mellé két szép ábrázolat járul.

Nem levén szokása a' kiadónak tulajdon vállalatit áruló kiabálással 's öntetszéssel magasztalni, csak az eddig megjelent számokat terjeszti a' tisztelt olvasó közönség részrehajlatlan ítélete alá, mellyeknek elsőbbségi habár tökéletlenség 's utánzás bélyegét viselik is magokon, ezen hiány levélről levélre fogy, 's mind inkább tökélyel 's eredetiséggel váltatik fel, mi a' külföldi illynemű levelek-nél talán épen ellekezőleg történik. Meg levén győződve a' kiadó, hogy a' nemes Magyar nemzet minden nemzeti vállalatot méltatni tud, és szokott, azon szép reménnyel kecsegteti magát, hogy idő folytával csak kevés család fog találatni, melly ezen levelet örömmel nem fogadná kebelébe, szívükön feküdvén a' nemzeti felvilágosodás, a' honi nyelv terjesztése 's tökéletesbitése, és a' belföldi iparnak felvirágoztatása.

Mint hogy nincsen az ég alatt semmi jobbitáson 's tökéletesbitésen túl, hálásan veend a' Filler-tár kiadója minden barátságos közlést és igazítást, gondosan is használandván azokat.

Jó és e' levél céljának megfelelő eredeti értekezéseket 's rajzokat s z a b a d p o s t á n k ü l d e t v e , kedvesen fogadand a' szerkesztetőség, 's a' levélbe fölvetettek illően jutalmaztatnak; annyival inkább, mivel a' szándék az, hogy idővel ezen levél egészen eredetivé tétessék.

Félesztendei előfizetés 3 for., egész esztendei 6 for. p. p. minden postahivatalnál 's Erdély és Magyarország minden könyvárosainál.

A' később, sőt még a' második félesztendőben találkozandó előfizetőnek is kiszolgáltatnak az előbb megjelent számok. — Pozsonyban, május hónapban 1834. (3)

É r d e k e s J e l e n t é s.

BECCARIA CESARE'

a' **Bünök- 's Büntetésekről** irt,

Europaszerte isméretes munkájának magyar fordításbani közel megjelenése iránt.

Nem hiszem, hogy dicséretére e' munkának, melly 1764től 1807ig az eredeti olaszban 25.— francia fordításban 13. — németben 4. — angolban (Londonban 1. 's Philadelphiában 1) 2. — hollandiban, spanyolban, muszkában, újjörögben egyes kiadást ért, 's mellyet Voltaire, Diderot 's D'Alambert, hogy másokat ne említsek, tudós commentatóikra 's tekintetükre érdemesítettek — bár mi mondandó is maradhatna; de szeretem hinni, hogy kedves jelenés lesz literatúránkra nézve 's nem csupán, hanem és különösen fenytői törvénykönyvünkre is a' Magyar Beccaria,

mellyet eredeti olaszból híven fordítva Föns. Nádorunk kegyes helybenhagyásával nyújtok-át a magyar Publicumnak.

Előfizetést csupán azért nyitok, hogy a nyomtatandó példányok számát kelletlen ne szaporítsam, mert nálunk nem tanácsos illyes dologban a költséget veszélyeztetni, e' közérdekű munka pedig tán érdemes volna közpártolást is nyerni; — bár nyerjen nem önnön de Hazám javára! — Megjelenend minden esetre Augustus elején; 's ára, de csak az előfizetőkre nézve:

Fiumei nyomtató-papírosan	. . .	1 ft. 30 kr.
— irón	— . . .	2 „ — „
— velinen	— . . .	2 „ 40 „

Az előfizetések elfogadására ezennel illő tisztelettel kéretnek-meg:

Bécsben: a' nmélt. kir. udv. m. Kancellariánál, tek. Várady József titok. 'st. — Budán: a' nmélt. kir. Helytartótanácsnál: mélt. gr. Dessewffy Aurel, titok. 'st. 'st. t. Döbrentei Gábor, kir. tart. albiztos 'st. — A' tek. ns. Vármegyék 's sz. kir. városokban, az illető t. Fő- és Aljegyző urak. — Pesten: Tek. T. Frank Ignác, törv. d. 's professor.; Schedel Ferencz, orv. d. 's rendk. prof.; t. Eggenberger József, könyváros. — Kassán: t. t. Keresztúry Mátyás, phil. 's törv. d. 's prof. — Egerben: t. t. Gojzesti Madarassy Ján. — Győrött: t. t. Szabó Pál, törv. d. 's prof. — Pápán: t. t. Stettner György, törv. prof. — Pécsen: t. t. Radanich Fer., phil. d. 's prof. — Szombathelyen: t. t. Bitnicz Lajos. — Pozsonyban: t. t. Szlemenics Pál, törv. d. 's prof.; 's tek. Tosoni I. A. fiumei bíró 's országgy. követ. — Debreczenben: t. t. Ercsey Daniel, Phil. d. 's prof. — S. Patákon: t. t. Nyiry István, prof. — N. Váradon: t. t. Miklóscicza Antal, törv. d. 's prof. — Zágrábban: t. t. Domin Imre, törv. d. 's prof. — urak.

Kiket egyszersmind arra is illőn kérek-meg, hogy a' találkozandó előfizetők számát 's t. neveiket legfőlebb Junius végeig Pestre Eggenberger József könyváros urhoz megküldeni ne terheltessenek. Fiume majus Isójén 1834.

Császár Ferencz,

hit. ügyvéd. kir. tenger melléki kormányzékai concep. practicans, 's a' magyar tud. társ. lev. tagja.

Ezen fényes hármás Megye t. i. tettes Pest, Pilis és Solt törv. egyesült vmegyék a' Kiskunsággal, újlag rézre metszve, 4 annyi nagyságban, mint a' már megjelent, — vagy egy egész nagy ivnyi kiterjedésben — az alján tájképi rajzolattal Buda és Pest városok lesznek kiabrázolva a' tábortól ispotálytól felvéve, honnan mintegy kikötőhelynek (Hafen) vagy tengeri városnak tekinthetők a' két város 's alattok a' Duna mintegy tengerből terül el. Mind színezve lesznek a' földképek, 's nem csak a' puszták határai; hanem a' helységek is kijelelve, úgy minden csárda nevével együtt, hidak, malmok, erdőségek, még szőlők is, különös figyelemmel pedig azon sok mocsár, melly ezen megyékben a' Duna mellett elterül 's lenyúlik egész hajós mezővárosig, sőt még a' Kunságon is sok helyen szétágazik. — Valamint a' régi épületek, kastélyok, templomok, klastromok, dűledéki 's romjai (ruinae) mellyekkel rakvák Pest vmegye pusztáit.

A' Repertorium, melly hozzá nagy medián papírosra negyed formában lesz nyomtatva; nem csak azon célra használandó lesz, hogy mint az elsőben a' helységeket 's előttünk ismételten pusztákat egyszerre feltalálhassuk; hanem birtokos és törzsökös urait is a' faluknak 's pusztáknak úgy a' helységek népességét 's más szükséges dolgokat is magában fogja foglalni.

Előfizetési ára a' medárdi vásáron keresztül azaz junius 16ig 1 ft. ezüstben, azután junius végeig 1 ft. 20 kr.; július hónapban 1 ft. 30 kr.; augusztusban 1 ft. 40 kr. a' munka kijövetel után végre 2 ft. ezüstben szabott ára.

Az előfizetést beküldhetni az egész országból Pestre tek. középponti Fő Sz. Bíró Zlinszky János urhoz a' vmegye házához, kik pedig itt Pesten levén előre akarnak fizetni, Eggenberger József vrnál, úgy a' több öreg könyváros urak mint idősb Kilián György, Hartleben 's Müller uraknál bizodalommal letehetik pénzöket, mellyről nyugtatványt kapnak, a' munka átvételekor azt visszaadandók. Pesten majus 16. 1834.

Ferenczy József.

(1) **Kollár-, kádár-, és epület-fa, továbbá mész-kiállításra árverés.** Mezöhegyesen f. 1834 júliusa 25kén a' délelőtti 's utáni szokott órákban az alább megirandó fanemeknek és mésznek 1835 katonai esztendőre kiállítása iránt árverés fog tartatni.

A' kiállítandó mennyiség körülbelül erre megy: 2700 mérő faszén, 400 darab tengelyfa, 16 hattyunyaku 's 225 közönséges kocsirud, 7400 keréktalp, 8900 küllő, 120 rudszáj, 8600 oldalzár, 1150 oldalfa, 150 nyújtó, 50 kerékagy, 925 karfa, 500 löcs, 500 villanyel, 56 hárs, 50 tölgy és 100 más fenék- és 1000 oldaldeszka, 350 vendégoldal, 300—6, és 300—10 akós

hordó-abroncs, 300—1, 650—6, 600—10 akós hordódonga, 300—1, 250—6, 200—10 akós hordófenék, 10 csézakas, 600 eketalp, 600 ekeszarv, 600 kormánydeszka, 25 szekér- és 4 kocsis-szán, 25 kocsikas, 500 béresostor-nyel, 400 járom, 500 keményléc vashoronához, 3300 széna- és soroglyás v. ganéjhányó-villanyel, 300 lapát, 80 csobány v. csobolyó, 11000 nyirseprő, 15 darab hét-akós, 5 darab öt, 's 5 darab tíz akós olajos hordó, 3 faragó tőke kollároknak, 2000 kaszanyel, 120 csapó rud, 500 tuskéborona, 800 lenge rud, 630 petrenczerud, 4 magyaltölgy hengerfa, 9 darab két öl hosszú gyertyánfaderék, és 20 darab 4, 60 darab 6 öl hosszú tölgyfa építésre, 2 szál két öl hosszú bükk- 40 szál három öl hosszú tölgy- és 20 szál két öl hosszú körös pallódeszka, 80 ablakfa, 40 választófa, 8 tölgy kutágas, 10 hat öles válú, 2000 szál 2 öles lécz, 30,000 sindely, 20 hajtórud, 100 som-pereszlény, 10 orsóagy, 200 malomfog, 50 kemencze-lapát, 150 szénvonónyel, és 350 darab sajtóruha, végre 400 köből oltatlan mész. — Kik ez árverésben részt venni akarnak, mindnyájan hivatalosak. Bánatpénz 40 fr. ezüstben árverés előtt, utána pedig a' cikkelyek kiállítását magára vállalt 10 pCnt. kezességi pénzt tartozik letenni. A' szerződés többi föltételei 's a' kiállítandó cikkelyek mustra-példányai az árverés napján fognak kimutatatni. A' mezőhegyesi cs. kir. magy. katonai ménes-intézet részéről majus 11kén 1834. (3)

Boxberg, s. k. őrnagy.

(1) **Árverési hirdetmény.** Mezőhegyesen f. 1834 július 24kén délelőtti 9 órakor a' csikósok 's béreseknak 1834 november 1sőjén kijárandó: 392 ködmön, 103 szür, 375 kankó, 677 ing, és 333 pár sarkantyútlan csizma kiállítására árverés fog tartatni, mellyre a' kiállítást fölvállalni akarók ezennel meghivatnak. Árverés előtt bánatpénzü 20 frtot, utána pedig a' szerződés fölvállalójának 10 pCnt. kezességi készpénzt kell letennie. A' szerződés többi föltételei az árverés előtt közöltetnek. A' mezőhegyesi cs. k. magy. katonai ménes-intézet részéről maj. 11. 1834. (3)

Boxberg, s. k. őrnagy.

(1) Póstyéni Fürdő.

Alulírt tisztelettel jelenti a' magas Nemesség és nagytiszteletü Közönségnek a' Nyitra vmegyében keblező póstyéni fürdő-intézetnek általa történt haszonbérbe vételét. E' hasznairól annyira isméretes forrásnak gyógy-ereje legjelesben tünteti ki hatását a' gyöngülések, dugulások, keményedés, daganat, kipattogzás, görvély, buja-kórság 's hasonló nyavalyák ellen, mint ezt több híres orvosi értekezések 's nevezetesen dr. Wallich K. V. munkája (megszerezhető Bécsben Armbrusternél) körülményesben fejtegeti 's tanúsítja. Mostani haszonbérelője nem kimélt sem költséget sem fáradságot, melly által e' gyógy-intézettel egybekötött kényelmeket, mint megszállást, vendéglést, kávéházat, sétahelyeket 's más e' féléket, olyanokká készíthette 's olly czélszerű egészé alakíthatta, hogy a' tisztelt Vendégeknek ottani tartózkodásuk alatt valóban nyár-kellemesítő eszközül szolgáljanak. Egyszersmind vállalatában főbb törekvéseül tüzte ki magának azon lenni: hogy jeles választhatásbeli ételek 's italok, és kivált serény szolgálat, valamint muzsika és más mulatságok által, mellyek földéritésül 's vidám elfoglalkozásul szolgálhatnak, Vendégeknek oszlatian kedvet szerezhessen 's kegyüket megérdemelhesse. (3)

Geringer Károly,

kávéház-tulajdonos Bécsben a' Kohlmarkon 281 sz.

(1) **Szarvas marha és ló-eladás.** Valamint mult esztendőben úgy az idén is báró Orczy Lőrincznek Heves vmegyei Fegyverneki pusztá-részében tenyésző szarvas marhájiból, kiszabott számon felül levő fias és meddő teheneiből 's negyedfü üszőiből 60—70 darab 's néhány bika eladó lesz; melly iránt az árverés ugyancsak Fegyverneken június 23kán fog tartatni a' szokott reggeli órákban. — Szinte ez alkalommal néhány összeállított 's együvé idomított fiatal lovak, mének, szelid kanczák 's mustra lovak is árverés útján lesznek eladók. (3)

(1) **Hirdetés.** A' nagymélt. magy. kir. Helytartótanács f. eszt. april. 29kéről 12,134 sz. alatt költ fenső rendeléséből tudomásul tetetik: hogy tek. Baranya vmegyében keblező mohácsi posta-statio (v. állomás) kir. kegy. adományozásává levő, kik e' posta-mesterséget elnyerni ohajtanák, folyamodásaikat hiteles bizonyítványokkal egyetemben a' felől, hogy e' hivatalra kívántató tulajdonokkal fölrüházva 's annak vitelére szükséges értéki birtokkal vannak, — legföljebb f. eszt. augusztusa végeig nyujthatják be a' nagymélt. m. k. Helytartóságnak. Budán maj. 16. 1834. (3)

(1) **Jelentés.** A' nagymélt. magy. kir. udvari Kamara rendeléséből: Horváth János fiskusi hagyományában találtatott pénz-gyűjtemény, melly részint római, részint közép- 's ujabbkori

248 ezüst és 344 darab részint bronce, részint réz pénzűl áll, 's köztük némelly nagyritkaságu példányok is találkoznak, jövő június 5kén a' szokott délelőtti órákban Budán a' kir. kamarai épületben nyilvános árverés útján darabonként eladatni fog. A' gyűjtemény lajstromát naponként megtekinthetni Budán a' kir. Kamarai számvevő hivatalban. Budán majus 12kén 1834. (3)

Alulirt alázatosan jelenti: hogy nála több féle virág de leginkább kék és vörös kertikék (hortensia), valamint *nerium splendens*, a' legillendőbb áron szerezhethők. Lakása van a' Terézia-városban, három mozsár-utczában 858 sz. alatt. *Gaal József*, kertész.

(5) **Kosok, és Anyabirkák.** Mélt. gróf Károlyi Lajos részéről Nyitra vmegyében Töl-Megyeren, Komáromtól 4. Érsek-Újvártól 1 órányira, három száz darab hágó Kos, és több száz Anyabirka eladó. A' kosok mint az anyák legalább más fél, és legföljebb négy évűek, Az árak a' legszorosb vizsgálatok, és özvehasznítások után a' kosoknál huszonöt aranytól négyig az anyáknál hattól kettőig elhatározólag szabattak ki. Minden darab a' himlő ellen bé van oltva, a' magyar éghajlatot, melly alatt neveltetett, megszokta, tökéletesen egészséges, és tenyésztésre alkalmas; ezek mellett pedig a' legolcsóbb is, teste legnagyobb részén kétségkívül *electa* gyapjút hord. A' fuvarok, és hajtások az eladó Uradalom által, minden kitelhető módon fognak könnyíttetni. (6)

(2) Érdekes tudósításul szolgálhat figyelmeztetnünk a' Numismatika kedvelőit megholt kánok báró Wambolt Ferencz urnak, most Heidelbergben Klügel urnál levő vegyes régi pénz- és éremjelek — gyűjteményére. Ezen gazdag, közel 12,000 darabból álló gyűjtemény, mellynek foglalatja, az előbbkelő könyvárosokhoz előre megküldött lajstromábul kitetszik, e' f. eszt. auguszt. 18kától fogva, mind darabonként mind pedig egész osztályonként árverés útján eladatni fog. Erről bérmentes levelekre kimerítőbb tudósítással szivesen szolgál, közel Heidelberghez Weinheimban levő báró Wambolt Fridrik Gyámsága is. Az árverésre megjelenő uraknak valóban fő hasznul fog szolgálhatni, hogy általa sikeres módhoz jutnak saját hiányos gyűjteményeiket illő áron ritka, 's tán többé meg sem szerezhető darabokkal, tökéletesítel. (3)

(2) **Hirdetés.** A' nagymélt. magyar kir. udv. Kamara rendelésébül ezennel közhirrétételik: hogy ns. Bihar vmegyében keblező Várad-Váralja urodalomhoz tartozó következő haszonvételek: u. m. 1) a' várbeli korcsma; 2) a' korcsmáltatás-jus Várad-Váralján tul a' Pecze vize; 3) a' laperti magtár ugyan Váralján f. eszt. június 2kán a' helybeli igazgató fiscalisi kancellariában Várad-Velenczén tartandó nyilvános árverés útján, csakugyan f. 1834 eszt. novembere 15-jétül kezdendő 3 esztendőre haszonbérbe fognak kiadatni. Kiknek tehát azok kiarendálására kedvük lenne, a' fenirt napra és helyre szükséges bánatpénzzel fölkészülve meghivatnak. Budán majus 8kán 1834. (3)

(2) **Hirdetés.** A' nagymélt. magy. kir. udv. Kamara rendelésébül ezennel közhirrül adatik: hogy a' Diósgyőri kir. koronai urodalomhoz tartozó 's ns. Borsod vmegyében találtató következő haszonvételek folyó eszt. novembere 15ő napjátul kezdve árverés útján haszonbérbe fognak kiadatni: u. m.

Miskolcz városában az „Arany korona“ nevű nagy vendégfogadó, valamint a' kisebb korcsmáltatások jusa 6 esztendőre; továbbá ugyan Miskolczon a' „Zöldfa“ nevű vendégfogadó 3 eszt.

A' miskolczyi határban találtató Guba-kalló, és 97 hold kukoricza föld.

A' diósgyőri kereskedési bolt.

Mezőkövesd városában szinte a' kereskedési bolt.

Ujhután a' korcsma és mézszárszék; — Varbó helységben a' korcsma, — Parasenyán, Varbón és Radistyánban a' husvágatás jusa, — Radistyán és Kápolna helységekben a' korcsmáltatás, — a' Bábonyi korcsma és mézszárszék, — a' Szabaldi korcsma, Pogai korcsma és mézszárszék, valamint végre a' Répáshátai korcsmáltatás szinte három esztendőre; nem különben a' háromféle Diósgyőri határban helyezett három kerekü vízi malom hat esztendőre.

Kiknek ezen haszonvételeket kibérteni kedvük vagyon, f. eszt. június 16kán Miskolczra a' helybeli praefectusi házhoz reggeli 9 órára szükséges bánatpénzzel fölkészülve ezennel meghivatnak.

Budán majus 3kán 1834. (3)

Dunavíz-állás a' budai vízmérték szerint:

Május' 19dikén 10 láb. 11 hüv. 0 von. Május' 20dikán 11 láb. 1 hüv. 0 von. Május' 21dikén 11 láb. 3 hüv. 0 von. (0 felett).